

**STRATEGIA MIASTA KATOWICE
WYNIKAJĄCA Z NARODOWEGO PROGRAMU
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO
NA LATA 2011-2015**

SPIS TREŚCI

I. Wstęp

1. Wprowadzenie.
2. Diagnoza sytuacji i zagrożeń dla zdrowia psychicznego w mieście Katowice.
3. Obecna sytuacja w zakresie opieki zdrowotnej i poradnictwa specjalistycznego skierowana do osób zaburzonych psychicznie na terenie miasta Katowice.
4. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

II. Priorytety zdrowia psychicznego.

III. Programy wynikające z Narodowego Programu Ochrony zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice

1. Program promocji zdrowia psychicznego.
2. Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym
3. Program informacyjno - edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi
4. Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania Pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie Pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej
5. Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

IV. Harmonogram realizacji zadań.

V. Źródła finansowania.

VI. Podsumowanie.

I. Wstęp

1. Wprowadzenie.

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.) wprowadza do realizacji " Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego", wskazując, że prowadzenie zadań w nim określonych należy do zadań własnych powiatu. Zatem miasto Katowice, jako gmina i miasto na prawach powiatu jest zobowiązane do realizacji zadań określonych w " Programie", szczególnie poprzez:

- promowanie zdrowia psychicznego,
- zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej, zintegrowanej i dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy niezbędnych do życia w środowisku społecznym, rodzinnym i zawodowym.

Zgodnie z ww. ustawą w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

2. Diagnoza sytuacji i zagrożeń dla zdrowia psychicznego w mieście Katowice.

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia, pojęcie zdrowia jest określane jako dobrostan fizyczny, psychiczny i społeczny, a nie tylko brak choroby czy ułomności. Pojęcie zdrowia psychicznego jest trudne do zdefiniowania, głównie ze względu na indywidualne cechy charakteru, temperamentu i przyjęte sposoby radzenia sobie ze stresem.

Należy podkreślić, że okres po 1989 roku odznacza się dla miasta Katowice intensywnymi przemianami w wielu dziedzinach życia społecznego. Ma to związek z transformacją ustrojem państwa, która niesie za sobą zarówno korzyści jak i trudności.

Znakiem obecnych czasów jest nasilające się zjawisko chorób o podłożu psychosomatycznym, psychicznym, zwłaszcza depresje i nerwice. Zwiększa się też liczba chorób o podłożu psychosomatycznym. Przyczyn tego stanu należy upatrywać w:

- szybko zmieniającej się rzeczywistości życia społecznego,
- problemach egzystencjalnych,
- trudnościach w sprostaniu oczekiwaniom otoczenia,
- predyspozycjach osobniczych,
- długotrwałym oddziaływaniu czynników stresogennych.

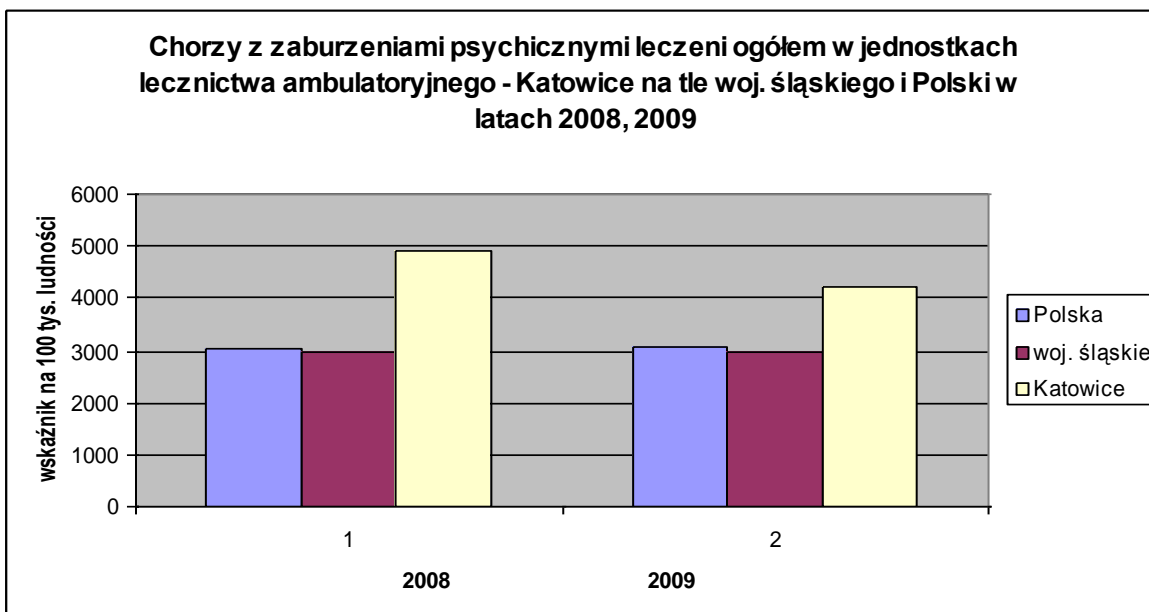
Na podstawie danych Wydziału Nadzoru nad Systemem Opieki Zdrowotnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego można stwierdzić, że w Katowicach do 2008r. obserwowano stały wzrost liczby osób po raz pierwszy zgłaszających się do poradni zdrowia psychicznego. W roku 2007 do poradni zdrowia psychicznego zgłosiło się po raz pierwszy 5.020 osób, a w roku następnym było to już 6.163 osoby, czyli o 22 % więcej niż w roku poprzednim. W 2009r. do poradni zdrowia psychicznego po raz pierwszy zgłosiło się 4.081 osoby, a więc aż o 2.082 osoby mniej niż w roku poprzednim.

Wskaźnik na 100 tys. ludności chorych leczonych po raz pierwszy w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego dla województwa śląskiego w latach 2007-2009 kształtował się na podobnym poziomie i wynosił kolejno: 741,1; 734,0; 746,4. Dla porównania wskaźnik ten dla miasta Katowice był najwyższy w 2008 r. i wynosił **1621,9**. Powyższe dane przedstawiono na Wykresie nr 1.

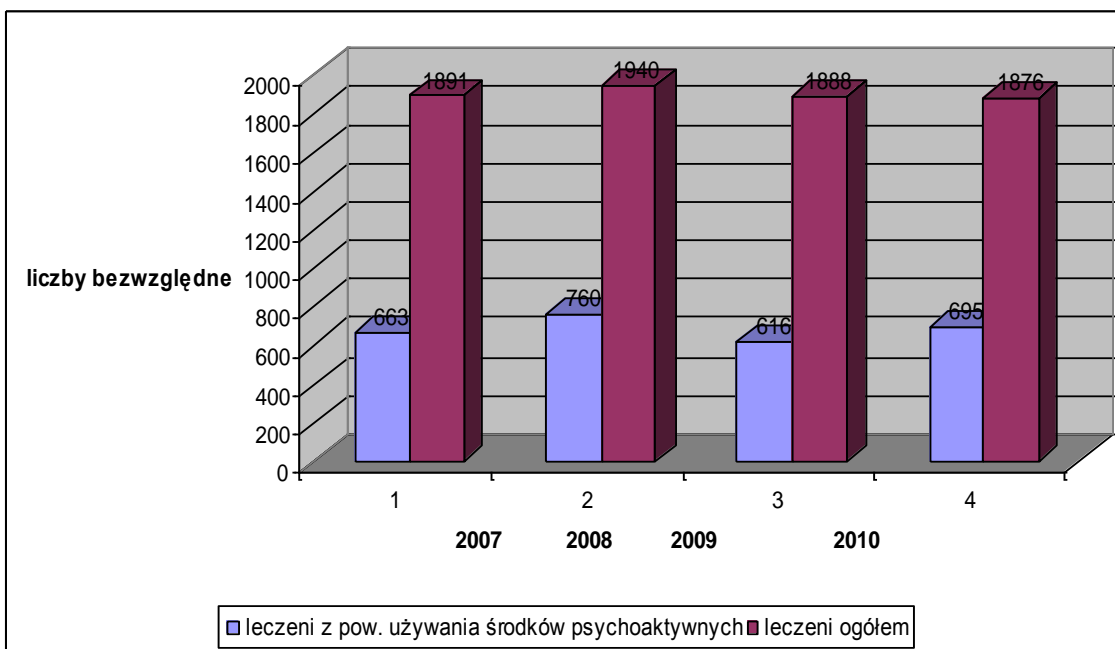
Wykres nr 1: Chorzy z zaburzeniami psychicznymi leczeni po raz pierwszy w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego w Katowicach na tle woj. śląskiego – wskaźnik na 100 tys. ludności.

Również wskaźnik chorych leczonych ogółem w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego na terenie miasta Katowice jest znacznie wyższy dla Katowic w porównaniu z woj. śląskim i całym krajem. Dane te za lata 2008-2009 przedstawia wykres nr 2. W 2009r. wskaźnik chorych leczonych w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego wynosił dla Polski **3066,5**, dla woj. śląskiego **2986,7**, a dla Katowic aż **4215,9**.

Wykres nr 2. Chorzy z zaburzeniami psychicznymi leczeni ogółem w jednostkach lecznictwa ambulatoryjnego Polska - Katowice na tle woj. śląskiego i Polski w latach 2008, 2009.

Wśród mieszkańców Katowic w zakresie przyczyn hospitalizacji z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania dominuje używanie środków psychoaktywnych. W 2010 roku z tego powodu hospitalizowanych było 695 mieszkańców Katowic wśród ogólnej liczby 1876 osób hospitalizowanych z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania.

Wykres nr 3: Mieszkańcy Katowic hospitalizowani z powodu zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania oraz hospitalizowani z powodu używania środków psychoaktywnych w szpitalach psychiatrycznych i oddziałach psychiatrycznych szpitali ogólnych w latach 2007-2010

Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, mówiąc, o osobach z zaburzeniami psychicznymi mamy na myśli osoby:

1. chore psychicznie (wykazujące zaburzenia psychotyczne);
2. upośledzone umysłowo;
3. wykazujące inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, wymagające świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki umożliwiających im życie w środowisku rodzinnym lub społecznym.

Z raportów o stanie zdrowia psychicznego mieszkańców województwa śląskiego sporządzonych przez Śląskie Centrum Zdrowia Publicznego wynika, że w 2006r. w województwie śląskim zaburzenia psychiczne leczyło ponad 120577 osób z czego 58,9% (71034) stanowiły kobiety, a 41,1 % (49543) - mężczyźni. Najliczniejszą grupę wiekową stanowili pacjenci w przedziale wiekowym 30-64 lata , z czego 39,2 % to mężczyźni, a 60,8 % - kobiety. W mieście Katowice pomocą medyczną objęto 4355,5 kobiet i mężczyzn (współczynnik na 100tys. ludności).

Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania były przyczyną w roku 2007 – 310, 2008 – 366 zgonów w woj. śląskim.

Raport „Zdrowie psychiczne mieszkańców woj.śląskiego w 2009r.” Wydziału Nadzoru Nad Systemem Opieki Zdrowotnej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego wskazuje, że w 2008r. z powodu zaburzeń psychicznych (bez uzależnień) leczyło się 138167 osób, natomiast w 2009 roku leczyło się już 138604 osób (kobiety stanowiły 61,6%, mężczyźni 38,4%), wśród których 28,6% miało rozpoznanie zaburzeń nerwicowych. Oprócz w/w rozpoznania najczęściej występującymi schorzeniami były: schizofrenia – 12,6%, organiczne zaburzenia psychotyczne – 10,4% oraz epizody afektywne – 10,0%.

Po raz pierwszy w 2009 roku zarejestrowanych i zdiagnozowanych było 34654 pacjentów, którzy stanowili 25,0% leczonych ogółem. Pacjenci pierwszorazowi najczęściej leczyli się z powodu zaburzeń nerwicowych – 38,0%, epizodów afektywnych – 11,3% i organicznych zaburzeń psychotycznych – 7,7%.

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, który obejmuje swoim wsparciem osoby zaburzone psychicznie ze świadczeń MOPS w formie usług specjalistycznych oraz poradnictwa specjalistycznego w 2006 r. skorzystało 557 osób z zaburzeniami psychicznymi, w 2007r. - 558 , w 2008 r.- 618, w 2009 r.- 634, w 2010r. już 725 osób. Łącznie w tych latach MOPS udzielił pomocy w tej formie 3092 osobom z problemami psychicznymi. Z analizy danych statystycznych wynika, że liczba osób z zaburzeniami psychicznymi corocznie wzrasta.

Rok	Liczba osób objęta usługami specjalistycznymi	Liczba osób objęta poradnictwem specjalistycznym	Łącznie liczba klientów
2006	99	458	557
2007	108	450	558
2008	100	510	618

2009	114	519	634
2010	113	612	725

Źródło: dane Centrum Rehabilitacji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, jej rozmiary szacuje się zwykle na podstawie źródeł tzw. rejestrowanych czyli danych z poszczególnych służb i instytucji stykających się z problemem przemocy w rodzinie.

Przemoc domowa, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkom rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody. Przemoc w rodzinie może mieć miejsce we wszystkich warunkach społecznych, nie zależy ani od statusu społecznego, ani od poziomu wykształcenia, ani od kondycji materialnej. Szkody wynikające z uwikłania w mechanizmy psychologiczne takie jak np. cykle przemocy, pranie mózgu czy syndrom wyuczony bezradności obejmują różne aspekty życia psychicznego dotyczące sfery poznawczej, motywacyjnej czy afektywnej. Często osoby krzywdzone cierpią na depresję, syndrom suicydalny, prezentują niskie poczucie własnej wartości i przekonanie o niemożliwości dokonania zmiany w życiu. Dochodzenie do równowagi psychicznej jest długotrwałym procesem i wymaga udzielenia specjalistycznej pomocy w obszarze psychologicznym, medycznym i społecznym.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach dysponuje następującymi danymi obrazującymi występowanie zjawiska przemocy domowej w Katowicach:

Rok	Liczba ofiar przemocy	Liczba dzieci/ofiar przemocy	Liczba sprawców Przemocy	Inne kryzysy/konflikt z pogranicza przemocy -	Łączna liczba osób zagrożonych przemocą
2006	561	44	42	426	1073
2007	565	46	20	495	1126
2008	378	84	51	541	1054
2009	376	99	45	562	1082
2010	367	45	54	634	1100

Źródło: dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach

Zaburzenia psychiczne stanowią jedną z najczęściej występujących przesłanek orzekania o niezdolności do pracy. Osoba z zaburzeniami psychicznymi to osoba:

- chora psychicznie
- upośledzona umysłowo
- wykazująca inne zakłócenia czynności psychicznych, które zaliczane są do zaburzeń psychicznych, wymagająca form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

Brak lub niewłaściwa opieka nad osobami z zaburzeniami psychicznymi prowadzi do wykluczenia społecznego ludzi chorych i ich rodzin. Osoby te z uwagi na schorzenie mają

trudności w samodzielnym funkcjonowaniu społecznym, w tym zwłaszcza na rynku pracy. Istotnym czynnikiem wpływającym na poziom bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych, w tym szczególnie osób z zaburzeniami psychicznymi jest brak ich akceptacji w społeczeństwie. Stereotypy, uprzedzenia społeczne oraz występujące bariery architektoniczne powodują że nie tylko niepełnosprawność utrudnia dostęp do rynku pracy.

Osoby te są w pierwszej kolejności zwalniane z pracy i mają trudności z podjęciem zatrudnienia i powrotem na rynek pracy. Podstawowymi przyczynami wykluczenia tych osób z rynku pracy są: niedostateczna ilość miejsc pracy dostosowanych do rodzaju schorzenia zjawisko dyskryminacji długotrwała zależność od oferowanego wsparcia finansowego (pomoc społeczna, świadczenie z ZUS-u).

Aktywność zawodowa tej grupy osób należy do najniższych wśród grup osób niepełnosprawnych, co wynika z wysokiej absencji chorobowej i obniżonej wydajności pracy. Kluczowe znaczenie dla aktywności zawodowej w tej grupie osób ma dotychczasowy przebieg zatrudnienia, posiadane umiejętności interpersonalne oraz poziom motywacji do podjęcia pracy. Jest to spowodowane brakiem odpowiedniej wiedzy i informacji o możliwościach, jakie istnieją na rynku pracy lub słabą znajomością przysługujących uprawnień. Pracodawcy z kolei bardzo często wykazują niską świadomość korzyści jakie może zapewnić im zatrudnienie osoby niepełnosprawnej.

Motywacja osób z zaburzeniami psychicznymi ściśle koresponduje z założeniem rehabilitacji społeczno - zawodowej, zgodnie z którą wszelkie podejmowane działania mogą być skuteczne tylko pod warunkiem, że osoba niepełnosprawna wyraża chęć zmiany swojej sytuacji życiowej, a tym samym zawodowej.

Kolejnym istotnym czynnikiem determinującym integrację zawodową tej grupy jest czas pozostawania bez pracy, im jest dłuższy tym trudniejsza jest aktywizacja zawodowa.

Według stanu na dzień 31.03.2011r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach zarejestrowanych było 106 osób niepełnosprawnych ze schorzeniami psychicznymi, w tym 90 osób niepełnosprawnych bezrobotnych ze schorzeniami psychicznymi (w tym 47 kobiet, 43 mężczyzn) oraz 16 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy ze schorzeniami psychicznymi (w tym 7 kobiet, 9 mężczyzn).

Wśród osób bezrobotnych z zaburzeniami psychicznymi dominują osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności, w przedziale wiekowym od 45 do 54 roku życia z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym, pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Analizując czas pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych przeważają osoby w przedziałach do 3 miesięcy oraz od 12 do 24 miesięcy od daty rejestracji. Osoby zarejestrowane z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności posiadają doświadczenie zawodowe głównie na stanowiskach: sprzątaczkę, sprzedawcy, salowej, robotnika gospodarczego, portiera i robotnika budowlanego.

Spośród 25 osób bezrobotnych zarejestrowanych ze stopniem umiarkowanym przeważają osoby w przedziale wiekowym od 45 do 54 lat, z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym, pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy, pozostające w ewidencji urzędu przez okres do 3 miesięcy od daty rejestracji. Osoby zarejestrowane z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności posiadają doświadczenie zawodowe na stanowiskach: sprzedawcy, robotnika gospodarczego i pracownika ochrony.

Ponadto w ewidencji urzędu figuruje 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności, w przedziale wiekowym od 35 do 45 roku życia, z wykształceniem podstawowym lub niepełnym podstawowym, pozostająca bez pracy powyżej 24 miesięcy, pozostająca w rejestrze urzędu w przedziale od 12 do 24 miesięcy.

Wśród osób poszukujących pracy z zaburzeniami psychicznymi dominują osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, w przedziale wiekowym od 35 do 44 roku życia z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy. Analizując czas pozostawania w ewidencji osób poszukujących pracy przeważają osoby w przedziale od 6 do 12 miesięcy od daty rejestracji.

Osoby zarejestrowane z orzecznym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności posiadają doświadczenie zawodowe głównie na stanowiskach: sprzątaczkę, magazyniera, portiera, pracownika ochrony. Odbiorcami programu będą osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Katowicach.

3. Obecna sytuacja w zakresie poradnictwa specjalistycznego i opieki zdrowotnej skierowana do osób zaburzonych psychicznie na terenie miasta Katowice.

Na terenie miasta Katowice osoby niepełnosprawne, zaburzone psychicznie objęte są następującymi działaniami:

1) poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta, zarówno dla chorych, jak i ich rodzin prowadzone jest przez konsultantów ds. zaburzeń psychicznych Centrum Rehabilitacji Społecznej (psychologów, lekarzy psychiatrów, pracowników socjalnych).

2) specjalistyczne usługi opiekuńcze (psychologiczne) świadczone przez konsultantów CRS

3) specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) świadczone przez wykonawców, z którymi zawarto stosowne umowy

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 189, poz.1598) realizowane są usługi:

a) specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających ze schorzenia lub niepełnosprawności,

b) specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne) przeznaczone są dla osób ze zdiagnozowanymi zaburzeniami (na podstawie zaświadczenia lekarskiego), tj. w szczególności:

- osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne),

- osób upośledzonych umysłowo,

- osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoby

te wymagają świadczeń zdrowotnych lub innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.

W ramach usług specjalistycznych (psychologicznych) w roku 2010 udzielono wsparcia 104 osobom dorosłym, pomocą tą objęto również 9 niepełnosprawnych dzieci, w szczególności dzieci z autyzmem i pokrewnymi zaburzeniami rozwoju.

Na terenie miasta Katowice funkcjonuje także sieć Środowiskowych Domów Samopomocy:

Lp.	Nazwa i adres Środowiskowego Domu Samopomocy	Podmiot prowadzący	Prowadzone grupy	Liczba miejsc
1	Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1, ul. Tysiąclecia 41 w Katowicach	Stowarzyszenie Działające na Rzecz Osób Chorych Psychiczenie i Ich Rodzin "PRZYSTAŃ"	<ul style="list-style-type: none"> – grupa osób z przeważającymi objawami depresyjnymi, – grupa osób z przewagą objawów psychotycznych wytwórczych. 	34
2	Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 dla Osób upośledzonych Umysłowo, ul. Gliwicka 74 a w Katowicach	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Ich Samym „CONVIVERE”	prowadzone są trzy grupy osób - podział grup wynika ze stopnia upośledzenia oraz stopnia socjalizacji, możliwości psychicznych i fizycznych	25
3	Środowiskowy Dom Samopomocy AD VITAM DIGNAM ul. Oswobodzenia 92 w Katowicach	Śląskie Stowarzyszenie Ad Vitam Dignam	<ul style="list-style-type: none"> – grupa osób chorujących na schizofrenię lub inne zaburzenia schizofrenopodobne oraz afektywne, – grupa osób z obniżoną sprawnością intelektualną ze współistniejącymi zaburzeniami o charakterze psychopatycznym. 	34
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek ŚW. Jacka	Prowadzenie Domu dla osób upośledzonych umysłowo	20

Ponadto na terenie miasta Katowice funkcjonuje Mieszkanie Chronione przy ul. Gliwickiej 74 przeznaczone dla osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim lub umiarkowanym. Mieszkanie ma za zadanie zapewnienie odpowiedniego wsparcia w środowisku i umożliwienie samodzielnego życia osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, są trudne do realizacji. W 2010 r. z usług mieszkania skorzystało 9 osób.

Na terenie Katowic działają następujące ośrodki pomocy kryzysowej:

1. **Ośrodek Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej** realizujący następujące zadania:
 - udzielanie kompleksowej pomocy rodzinom uwikłanym w zjawisko przemocy domowej,

- udzielanie kompleksowej pomocy osobom poszkodowanym w wyniku traumatycznych zdarzeń losowych takich jak np. syndrom suicydalny, śmierć w rodzinie, choroba, straty okołoporodowe, odebranie dziecka z rodziny, katastrofy masowe, inne poważne zmiany życiowe o charakterze traumatycznym,
- współdziałanie z innymi instytucjami pomocowymi i wymiaru sprawiedliwości w kierunku budowania instytucjonalnego systemu wsparcia,
- wypracowywanie i doskonalenie form i metod pracy socjalnej we współpracy z Terenowymi Punktami Pomocy Społecznej i Ośrodkami Wsparcia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- prowadzenie szkoleń dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych grup odbiorców.

2. Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Osób z Problemem Alkoholowym przy Stowarzyszeniu „Ad Vitam Dignam” Katowice-Szopienice, ul. Bednorza 22.
W Ośrodku Interwencji Kryzysowej dla Osób z Problemem Alkoholowym udzielana jest pomoc:

- a) Pomoc psychologiczna: kontakt indywidualny , grupowe formy pomocy - grupa wsparcia
- a) Pomoc prawna
- b) Schronienie (całodobowo)

Dane otrzymane z ŚOW NFZ dot. świadczeniodawców, którzy zostali wybrani w postępowaniach konkursowych na rok 2011 i lata następne w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień z terenu miasta Katowice.

1. Oddziały Stacjonarne:

- SP Szpital Kliniczny Nr 7 ŚUM GCM, ul. Ziołowa 45-47, Katowice – świadczenia psychiatryczne dla dorosłych,
- Centrum Psychiatrii, ul. Korczaka 27, Katowice – świadczenia psychiatryczne dla dorosłych oraz leczenie uzależnień w tym świadczenia terapii uzależnienia od alkoholu,
- ZOZ MSWA, ul. Głowackiego 10, Katowice – leczenie zaburzeń nerwicowych dla dorosłych.

2. Oddziały Dienne:

- Centrum Psychiatrii, ul. Korczaka 27, Katowice – świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych oraz świadczenia dzienne terapii uzależnienia od alkoholu i leczenie środowiskowe (domowe),
- SP Szpital Kliniczny Nr 7 ŚUM GCM, ul. Ziołowa 45-47, Katowice – świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych oraz świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych,
- ZOZ MSWA, ul. Głowackiego 10, Katowice – świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych,
- NZOZ Specjalistyczne Praktyki Medyczne VERA-MED, ul. Bohaterów Monte Casino 5, Katowice - świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych,
- NZOZ FENIKS, ul. Witosa 21, Katowice - świadczenia dzienne psychiatryczne dla dorosłych oraz świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży i świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych, leczenie środowiskowe (domowe),

- NZOZ MEDICAN Anna Gołba, Anetta Lasek-Bal s.c., ul. Głuszców 9, Katowice - świadczenia dzienne psychiatryczne rehabilitacyjne dla dorosłych,
- NZOZ Altermed Sp. z o.o., ul. Podgórna 4, Katowice - świadczenia dzienne leczenia zaburzeń nerwicowych,
- NZOZ Przychodnia „AGMED” ul. Morcinka15-17, Katowice – leczenie środowiskowe (domowe).

3. Poradnie Specjalistyczne:

- Centrum Psychiatrii, ul. Korczaka 27, Katowice – świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu,
- SP Szpital Kliniczny Nr 7 ŚUM GCM, ul. Ziółowa 45-47, Katowice – świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz leczenie nerwic,
- ZOZ MSWA, ul. Głowackiego 10, Katowice – świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ Specjalistyczne Praktyki Medyczne VERA-MED, ul. Bohaterów Monte Casino 5, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ FENIKS, ul. Witosa 21, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz świadczenia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży,
- NZOZ MEDICAN Anna Gołba, Anetta Lasek-Bal s.c., ul. Głuszców 9, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ Altermed Sp. z o.o., ul. Podgórna 4, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, świadczenia psychologiczne,
- NZOZ Przychodnia „AGMED”, ul. Morcinka15-17, Katowice – świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz świadczenia psychologiczne,
- Zespół Wojewódzkich Przychodni Specjalistycznych, ul. Lompy 16, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz świadczenia zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży, leczenie nerwic i świadczenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol,
- SP ZOZ Obwód Lecznictwa Kolejowego, ul. Dworcowa 3, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- Prywatny Zakład Opieki Zdrowotnej Orto-Medic s.c., ul. Jabłoniowa 45, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- Profimed Przychodnia Profilaktyczno-Specjalistyczna ZURS, ul. Sokolska 3, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ Grupowa Praktyka Lekarzy Rodzinnych „EWANMED” S.C., ul. Misjonarzy Oblatów MN 21, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych
- NZOZ „EPIONE”, ul. Zawiszy Czarnego 7a, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- Centrum Medycyny Rodzinnej i Specjalistycznej „DILMED” S.C., ul. Bohaterów Monte Cassino 3, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych oraz świadczenia psychologiczne,
- Niepubliczny Specjalistyczny ZOZ „MED 5” Sp. z o.o., ul. Zadole 30, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ Centrum Medyczne FEMINA s.c., ul. Fliegera 18, Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ Ośrodek Rehabilitacji EURO-MED Sp. z o.o., ul. Głuszców 9 , Katowice - świadczenia zdrowia psychicznego dla dorosłych,
- NZOZ Przychodnia „Na Witosa” Sp. z o.o., ul. Witosa 21, Katowice – leczenie nerwic,

- Ośrodek Promocji Zdrowia, Trzeźwości i Rozwoju Osobistego, ul. Rolna 7, Katowice
- świadczenia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu.

Warsztaty terapii zajęciowej działające na terenie Katowic:

Osoby niepełnosprawne mogą ubiegać się o uczestnictwo w warsztacie terapii zajęciowej na podstawie orzeczenia Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w którym zawarte jest stosowne wskazanie. W Katowicach Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności mieści się przy ul. Gliwickiej 102.

1. Śląskie Stowarzyszenie „Ad Vitam Dignam” Warsztat Terapii Zajęciowej ul. Oswobodzenia 92, 40-405 Katowice, działalność WTZ skierowana jest do osób chorych psychicznie
2. Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na Rzecz Niepełnosprawnych „SPES” ul. Panewnicka 463, działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo
3. Warsztat Terapii Zajęciowej „PROMYK”, Fundacji Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnospr. Św. St. Kostki, ul. Ociepki 8a, działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo,
4. Warsztat Terapii Zajęciowej Stowarzyszenia na Rzecz Osób z U.U, ul. Wojciecha 23, działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo.
5. Stowarzyszenie Wspierania Działań Twórczych UNIKAT, ul. Kotlarza 10b, Katowice, działalność WTZ jest skierowana do osób upośledzonych umysłowo.

II. Priorytety zdrowia psychicznego.

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.
2. Systematyczna aktualizacja informacji o potrzebach i uwarunkowaniach zdrowotnych mieszkańców Miasta Katowice.
3. Dostarczenie mieszkańcom Katowic informacji o dostępnych formach i miejscach pomocy.
4. Edukacja w zakresie zdrowia psychicznego skierowana do różnych grup odbiorców.
5. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.
6. Kontynuacja współpracy z organizacjami działającymi w zakresie zdrowia psychicznego

III. Programy wynikające z Narodowego Programu Ochrony zdrowia Psychicznego dla miasta Katowice

1. Program promocji zdrowia psychicznego.

1. **Cel główny:** Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

2. **Cel szczegółowy:**

- upowszechnienie wiedzy na temat zdrowia psychicznego,
- kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

a) **Zadania z zakresu pomocy rodzinie**

- poradnictwo specjalistyczne dla osób i rodzin w zakresie zdrowia psychicznego dla mieszkańców miasta świadczone w ramach systemu pomocy osobom zaburzonym psychicznie i ich rodzinom stanowiącego część Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;
- udostępnienie informacji o prawach przysługujących osobom niepełnosprawnym oraz informacji dotyczących istotnych spraw związanych z funkcjonowaniem społecznym w mieście Katowice w ramach realizacji „Miejskiego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007- 2011 - Katowice bez barier”.
- opracowanie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia psychicznego i ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców Katowic
- prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego skierowanych do odpowiednio wybranych grup docelowych, zgodnie z potrzebami i aktualną sytuacją epidemiologiczną
- świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w środowisku skierowanych dla osób, które ze względu na stan zdrowia fizycznego lub psychicznego nie są w stanie uczęszczać do Środowiskowego Domu Samopomocy, a nie wymagają leczenia szpitalnego

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, organizacje pozarządowe.

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

Wartość wyjściowa: stan na rok 2011

1. Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego - 344
2. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi - 96

Wartość docelowa:

1. Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego - 560
2. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi - 120

b) Zadania skierowane do dzieci i młodzieży

- przeprowadzenie i rozeznanie potrzeb na podstawie ankiety, która posłuży do ustalenia listy priorytetów w zakresie edukacji zdrowotnej uczniów

Wskaźnik: lista priorytetów

Wartość wyjściowa na 2011r.: 0

Wartość docelowa na 2015r.: 1

- opracowanie i wdrożenie pakietu działań mających na celu podniesienie poziomu zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży przez kreowanie harmonijnego rozwoju, kształtowanie osobowości i struktur psychicznych, umiejętności społecznych, podnoszenie odporności i poprawę funkcjonowania emocjonalnego.

Wskaźnik: Miejska Strategia współpracy szkół z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi w zakresie pomocy uczniom w kryzysie

Wartość wyjściowa na 2011r.: 0

Wartość docelowa na 2015r.: 1

- określenie obszarów szkoleniowych nauczycieli

Wskaźnik: opracowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego

- opracowanie oferty edukacyjnej przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne

Wskaźnik: opracowane materiały edukacyjne

Koordinator: Wydział Edukacji

Realizatorzy: Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Przedszkola i Szkoły

c) Zadania z zakresu zapobiegania uzależnieniom

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków od członków ich rodzin
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą w rodzinie
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

- Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych
- Prowadzenie regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz podejmowanie na uzasadnione wnioski interwencji związanych z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa.
- Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem, wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez działania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Koordynator: Wydział Polityki Społecznej – Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień

Realizatorzy: Wydział Polityki Społecznej, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Wydział Sportu i Turystyki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Izba Wyrzeźwień i Ośrodek Pomocy dla osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach, Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych i szkoły samodzielne.

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

Wartość wyjściowa: stan na rok 2011

1. Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom – 143
2. Liczba osób uzależnionych objętych pomocą MOPS - 230

Wartość docelowa:

1. Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom – 200
2. Liczba osób uzależnionych objętych pomocą MOPS - 230

2. Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym

1. Cel główny: Przeciwdziałanie przemocy i jej skutkom w rodzinie.

2. Cele szczegółowe:

- zapobieganie oraz powstrzymywanie zjawiska przemocy w rodzinie,
- zapewnienie bezpieczeństwa ofierze i tworzenie warunków kontroli społecznej w sytuacji przemocy domowej,
- wspieranie osób i rodzin w rozwiązywaniu w/w problemu,
- przeciwdziałanie rozpadowi rodziny w sytuacjach kryzysu związanego z przemocą domową.
- przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom przestępczym w środowisku lokalnym w tym przemocy wewnątrzrodzinnej i rówieśniczej.

a) Zadania skierowane do rodziny

- Ograniczenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w mieście Katowice i łagodzenie szkód wynikających ze zjawiska przemocy w rodzinie.
- doskonalenie strategii i modelu współpracy służb i instytucji w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- pomoc rodzinie z problemem przemocy w rodzinie,
- ochrona ofiar przemocy domowej,
- podnoszenie świadomości społecznej i kształtowanie konstruktywnych postaw obywatelskich wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- profesjonalizacja działań w obszarze profilaktyki, interwencji i pomocy rodzinie z problemem przemocy.
- udzielanie poradnictwa specjalistycznego osobom i rodzinom dotkniętym przemocą,
- udzielanie długofalowej specjalistycznej pomocy osobom i rodzinom w sytuacjach przemocy, usług w formie interwencji kryzysowej, pomocy psychologicznej, wsparcia,
- udzielanie schronienia osobom w sytuacjach przemocy w rodzinie,
- współdziałanie służb i instytucji w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - wdrożenie pracy metodą Zespołu Interdyscyplinarnego na poziomie strategicznym i grup roboczych- realizacja procedury „Niebieska Karta”,
- realizowanie programów pomocy psychologicznej w formule grupowej dla osób doświadczających przemocy,
- inicjowanie grup samopomocowych dla ofiar przemocy,
- realizowanie programu psychokorekcyjnego dla osób stosujących przemoc,
- zapewnienie bezpieczeństwa dziecku poprzez podejmowanie działań interwencyjnych,
- praca socjalna z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem przemocy w rodzinie,
- upowszechnianie ulotek, materiałów informacyjnych, edukacyjnych o zjawisku przemocy domowej, formach pomocy, obowiązujących przepisach,
- organizowanie szkoleń dla przedstawicieli służb i instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powyższe działania wykonywane są poprzez realizowanie następujących programów w mieście Katowice: Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych, Miejski System Profilaktyki i Opieki Nad Dzieckiem i Rodziną w Mieście Katowice na lata 2009-2014, Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar na lata 2011-2015

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratura, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Dla Rodzin z Problemem Alkoholowym, Organizacje pozarządowe

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

Wartość wyjściowa: stan na rok 2011

1. Liczba osób doznających przemocy korzystających z poradnictwa, pomocy psychologicznej i prawnej, (w tym dzieci) – 244
2. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, korzystających z pomocy psychologicznej, w tym biorących udział w programie edukacyjno-korekcyjnym – 47
3. Liczba osób korzystających z miejsc schronienia w związku z przemocą w rodzinie – 59
4. Liczba porad/konsultacji udzielonych ofiarom przemocy – 1679
5. Liczba „Niebieskich Kart” Policji, Pomocy Społecznej lub innych służb - 197
6. Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” Policji, Pomocy Społecznej lub innych służb – 15
7. Liczba spraw wszczętych z urzędu – powiadomień organów ścigania art. 207 kk – 9
8. Liczba rodzin prowadzonych Grupą Roboczą - 35
9. Liczba zakończonych spraw prowadzonych Grupą Roboczą – 1
10. Liczba spotkań Grup Roboczych – 13
11. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego – 2
12. Liczba interwencji związanych z ochroną dziecka przed przemocą – 9

Wartość docelowa:

1. Liczba osób doznających przemocy korzystających z poradnictwa, pomocy psychologicznej i prawnej, (w tym dzieci) – 480
2. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, korzystających z pomocy psychologicznej, w tym biorących udział w programie edukacyjno-korekcyjnym – 60
3. Liczba osób korzystających z miejsc schronienia w związku z przemocą w rodzinie – 100
4. Liczba porad/konsultacji udzielonych ofiarom przemocy – 3400
5. Liczba „Niebieskich Kart” Policji, Pomocy Społecznej lub innych służb – 330
6. Liczba zakończonych „Niebieskich Kart” Policji, Pomocy Społecznej lub innych służb – 25
7. Liczba spraw wszczętych z urzędu – powiadomień organów ścigania art. 207 kk, - 20
8. Liczba rodzin prowadzonych Grupą Roboczą –240
9. Liczba zakończonych spraw prowadzonych Grupą Roboczą – 25
10. Liczba spotkań Grup Roboczych – 800
11. Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego – 2
12. Liczba interwencji związanych z ochrona dziecka przed przemocą – 18.

- Upowszechnienie merytorycznej formuły zapobiegania samobójstwom wśród młodzieży poprzez realizację modułów programów: Bezpieczny Gimnazjalista, Bezpieczna Młodzież

Koordynator: Straż Miejska

Realizatorzy: Szkoły

b) Zadania skierowane do dzieci i młodzieży

- Wczesna profilaktyka w zakresie wzmocnienia struktury psychicznej uczniów poprzez realizację programów: Z bajką bezpieczniej, Bezpieczne dziecko – przyjaciel Sznupka

Wskaźnik: Liczba szkół realizujących programy

Wartość wyjściowa na 2011r.: 113

Wartość docelowa na 2015r.: 130

- Opracowanie Miejskiej Strategii dotyczącej kryzysu związanego z zagrożeniem życia próby samobójczej poprzez opracowanie i upowszechnienie dokumentu – współpraca Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej i Wydziału Edukacji

Wskaźnik: Miejska Strategia postępowania w przypadku zagrożenia życia – próby samobójczej

Wartość wyjściowa na 2011r.: 0

Wartość docelowa na 2015r.: 1

- Profilaktyka zaburzeń odżywiania wśród młodzieży poprzez realizację treści edukacyjnych i profilaktycznych wynikających z podstawy programowej i działań Sieci Szkół Promujących Zdrowie

Wskaźnik: Roczne raporty z realizacji treści edukacyjnych i profilaktycznych wynikających z podstawy programowej i działań Sieci Szkół Promujących Zdrowie

Wartość wyjściowa na 2011r.: 0

Wartość docelowa na 2015r.: 1

Koordynator: Wydział Edukacji, Straż Miejska

Realizatorzy: Przedszkola i Szkoły wszystkich typów, Wydział Edukacji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

Wartość wyjściowa:

1. Liczba konsultacji udzielonych pedagogom, nauczycielom i wychowawcom dotyczących kryzysu suicydalnego – 0.

Wartość docelowa:

1. Liczba konsultacji udzielonych pedagogom, nauczycielom i wychowawcom dotyczących kryzysu suicydalnego – 5.

3. Program informacyjno – edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi

1. Cel główny: Podniesienie świadomości społeczności Katowic w zakresie problemów osób dotkniętych chorobami psychicznymi

2. Cele szczegółowe:

- kształtowanie świadomości społecznej w rozumieniu problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi,
- poprawa jakości życia i integracja społeczna osób niepełnosprawnych

a) Zadania skierowane do dzieci i młodzieży:

- Opracowanie miejskiej procedury w zakresie integracji uczniów niepełnosprawnych w szkołach oraz jej upowszechnienie w środowisku szkolnym

Wskaźnik: procedura

Wartość wyjściowa na 2011r.: 0

Wartość docelowa na 2015r.: 1

- Upowszechnienie w szkołach z oddziałami integracyjnymi autorskiego programu Razem w szkole dotyczącego integracji w środowisku szkolnym

Wskaźnik: liczba szkół, w których realizowany będzie program Razem w szkole

Wartość wyjściowa na 2011r.: 1

Wartość docelowa na 2015r.: 7

- Budowanie oferty edukacyjnej dla placówek oświatowych we współpracy z Ośrodkami Doskonalenia Nauczycieli poprzez przekazanie do Ośrodków Doskonalenia Nauczycieli zdiagnozowanych potrzeb edukacyjnych

Wskaźnik: zdiagnozowane potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego

- Psychoedukacja dla rodziców – przybliżanie problemów i oswojenie z nimi poprzez edukację w ramach zebrań szkolnych z rodzicami

Wskaźnik: liczba szkół, którym przekazane będą materiały edukacyjne

Wartość wyjściowa na 2011r.: 0

Wartość docelowa na 2015r.: 130

Koordynator: Wydział Edukacji, Doradca metodyczny psychologów i pedagogów, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Miejskie Przedszkola i Szkoły wszystkich typów

Realizatorzy: Wydział Edukacji, Przedszkola i Szkoły z oddziałami integracyjnymi

b) Zadania skierowane do rodzin:

- włączenie społeczności lokalnej, instytucji i organizacji do programu pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom realizowanego w ramach Miejskiej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz Programu Aktywności Lokalnej na rzecz osób niepełnosprawnych;
- system informacji o miejscach i formach pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin (ulotki, strona internetowa MOPS)
- szkolenia dla pracowników socjalnych

Koordinator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Realizatorzy: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

Wartość wyjściowa: stan na rok 2011

1. Liczba wydanych ulotek informacyjnych - 100
2. Liczba przeszkolonych pracowników MOPS w zakresie rozwiązywania problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi - 10

Wartość docelowa:

1. Liczba wydanych ulotek informacyjnych - 200
2. Liczba przeszkolonych pracowników MOPS w zakresie rozwiązywania problemów osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi - 30

4. Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania Pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie Pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej

1. **Cel główny:** Rozwijanie i podtrzymywanie u osób z zaburzeniami psychicznymi umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia oraz przeciwdziałanie ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu
2. **Cel szczegółowy:**
 - zwiększenie umiejętności i kompetencji społecznych, niezbędnych do poprawy jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi
 - poprawa funkcjonowania społecznego, aktywizacja społeczna, integracja ze środowiskiem lokalnym

Zadania:

- a. wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin w środowisku zamieszkania poprzez:
 - pracę socjalną
 - Poradnictwo Specjalistyczne
 - Specjalistyczne Usługi Opiekuńcze (pielęgniacyjne)
 - Specjalistyczne Usługi opiekuńcze (psychologiczne)
 - Środowiskowe Domy Samopomocy
- b. wspieranie finansowe samopomocowych projektów służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez prowadzenie grupy wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzenie pracowni rozwoju twórczego.
- c. zapewnienie ciągłości wsparcia finansowego projektom pozarządowym realizującym takie formy oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które wymagają działania ciągłego poprzez organizacja i finansowanie specjalistyczne usługi opiekuńcze, finansowanie usług świadczonych przez środowiskowe domy samopomocy
- d. zwiększenie udziału zagadnień pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych centrów pomocy rodzinie poprzez świadczenie usług specjalistycznych; interwencja kryzysowa, poradnictwo specjalistyczne, prowadzenie szkoleń dla pracowników socjalnych, tworzenie i realizacja programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi, szkolenie praktykantów,
- e. współpraca z organizacjami pozarządowymi w podejmowaniu działań zmierzających do eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu.
- f. przygotowanie aktualizowanego corocznie przewodnika informującego o dostępnych formach opieki.

WSKAŹNIKI MONITOROWANIA

Wartość wyjściowa: stan na rok 2011

1. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin objętych wsparciem - 478
2. Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych - 14
3. Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego - 344
4. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi)- 96
5. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi) - 10
6. Liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu - 3
7. Liczba zrealizowanych programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi -1
8. Liczba przeszkolonych praktykantów - 3

Wartość docelowa:

1. Liczba osób z zaburzeniami psychicznymi objętych wsparciem - 580
2. Liczba osób korzystających z projektów samopomocowych - 20
3. Liczba udzielonych konsultacji w ramach pomocy osobom i rodzinom w zakresie zdrowia psychicznego - 560
4. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (psychologicznymi) -120
5. Liczba osób objętych usługami specjalistycznymi (pielęgnacyjnymi) - 12
6. Liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę w zakresie eliminowania ograniczeń związanych z funkcjonowaniem społecznym osoby zaburzonej psychicznie oraz jej społecznemu wykluczeniu - 4
7. Liczba zrealizowanych programów pracy socjalnej i terapeutycznej z osobami z zaburzeniami psychicznymi - 2
8. Liczba przeszkolonych praktykantów - 5

Koordynator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach

Realizatorzy: Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i ich Rodzin, , terenowe punkty pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, agencje opiekuńcze.

5. Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi

1. *Cel ogólny : przygotowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do podejmowania aktywności zawodowej .*
2. *Cel szczegółowy: zastosowanie usług i instrumentów rynku pracy wspierających osoby z zaburzeniami psychicznymi w zakresie wejścia lub powrotu na rynek pracy*

Zadania:

a) Poradnictwo zawodowe, w tym:

- indywidualne porady zawodowe z doradcą zawodowym, podczas których możliwe będzie uzyskanie informacji dotyczących indywidualnych kwalifikacji, doświadczeń zawodowych i preferencji zawodowych oraz poziomu motywacji do podjęcia pracy.
- zapoznanie z sytuacją na lokalnym rynku
- przedstawienie oferty edukacyjnej, w tym ze strony ngo i innych partnerów rynku pracy

Z uwagi na przyjęte w niniejszym programie systemowe podejście do realizacji celu głównego tj. przygotowania osób z zaburzeniami psychicznymi w sposób kompleksowy do podejmowania aktywności zawodowej przy wykorzystaniu usług zarówno poradnictwa zawodowego, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy i pośrednictwa pracy założono następujące wskaźniki monitorowania programu:

Wartość wyjściowa dla zadania:

- liczba osób zarejestrowanych, które zostały objęte programem : 0

Wartość docelowa:

- liczba osób zarejestrowanych, które zostaną objęte programem : 40

b) Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, poprzez:

- umożliwienie odbiorcom programu poznanie technik poszukiwania pracy,
- rozeznanie zasobu własnych umiejętności, wartości, sporządzeniu dokumentów aplikacyjnych.

Wartość wyjściowa dla zadania:

- liczba nawiązanych kontaktów z potencjalnymi pracodawcami : 0

Wartość docelowa:

- liczba nawiązanych kontaktów z potencjalnymi pracodawcami : 15

c) Pośrednictwo pracy:

- informacje uzyskane w ramach usług poradnictwa zawodowego i pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy, dotyczące indywidualnych kompetencji zawodowych oraz oczekiwań względem przyszłej pracy umożliwią pośrednikom pracy dopasowanie ofert pracy do możliwości osoby niepełnosprawnej.
- pośrednicy poprzez wizyty u potencjalnych pracodawców z otwartego lub chronionego rynku pracy dokonają rozeznania możliwości zatrudnieniowych w/w grupy osób.

Wartość wyjściowa dla zadania:

- liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych promujących wśród pracodawców ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi: 0

Wartość docelowa:

- liczba zorganizowanych spotkań informacyjnych promujących wśród pracodawców ideę zatrudniania osób z zaburzeniami psychicznymi: jedno spotkanie w roku

Realizacja:

- Usługi i instrumenty rynku pracy, zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, rozeznanie lokalnego rynku pracy pod względem możliwości pozyskania do współpracy potencjalnych pracodawców, realizacja wybranych usług i instrumentów rynku pracy, stosownie do rozpoznanych potrzeb osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi.
- Zwiększanie dostępności rehabilitacji zawodowej, organizacja poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:
 - informację zawodową,
 - indywidualne porady zawodowe,
 - konsultacje z Liderem Klubu Pracy dotyczącymi sposobów poszukiwania pracy, autoprezentacji oraz zastosowanie usług pośrednictwa pracy.
 - rozeznanie ewentualnych potrzeb szkoleniowych.
- Przygotowanie i przeprowadzenie akcji informacyjnej adresowanej do potencjalnych pracodawców promującej zatrudnienie osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez:
 - Organizację spotkań informacyjnych z potencjalnymi pracodawcami na temat możliwości zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi
 - Wizyty pośredników pracy w zakładach otwartego oraz chronionego rynku pracy w celu pozyskania pracodawców do współpracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi
- Zwiększenie udziału zagadnień zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi w działalności powiatowych urzędów pracy poprzez:
 - Wyselekcjonowanie z bazy pracodawców pozostającej w dyspozycji urzędu podmiotów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.
 - Pozyskanie do współpracy nowych partnerów zainteresowanych ewentualnym zatrudnieniem osób z zaburzeniami psychicznymi.
 - Nawiązanie współpracy z Zakładami Pracy Chronionej w zakresie ewentualnego zatrudnienia osób z zaburzeniami psychicznymi.

Koordynator: Wydział Polityki Społecznej

Realizatorzy: Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach

IV. Harmonogram realizacji zadań

Zadanie	koordynator	realizatorzy	Termin realizacji zadania
1. Program promocji zdrowia psychicznego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi, Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice, organizacje pozarządowe.	2011-2015
	Wydział Edukacji	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Przedszkola i Szkoły	2011-2015
	Wydział Polityki Społecznej – Pełnomocnik Prezydenta ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień	Wydział Polityki Społecznej, Wydział Zarządzania Kryzysowego, Wydział Sportu i Turystyki, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Izba Wyrzeźwien i Ośrodek Pomocy dla osób Uzależnionych od Alkoholu w Katowicach, Zespół Obsługi Jednostek Oświatowych i szkoły samodzielne	2011-2015
2. Program zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach, Policja, Oświata, Ochrona Zdrowia, Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej, Prokuratura, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Dla Rodzin z Problemem Alkoholowym, Organizacje pozarządowe	2011-2015
	Wydział Edukacji, Straż Miejska	Przedszkola i Szkoły wszystkich typów, Wydział Edukacji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej	2011-2015
3. Program informacyjno – edukacyjny sprzyjający postawom zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi	Wydział Edukacji, Doradca metodyczny psychologów i pedagogów, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Miejskie Przedszkola i Szkoły wszystkich typów	Wydział Edukacji, Przedszkola i Szkoły z oddziałami integracyjnymi	2011-2015

	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	2011-2015
4. Program poszerzenia, zróżnicowania i unowocześniania Pomocy i oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi w zakresie Pomocy: bytowej, mieszkaniowej, stacjonarnej, samopomocy środowiskowej	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach	Centrum Rehabilitacji Społecznej i Poradnictwa Specjalistycznego w sprawach dot. Osób z Zaburzeniami Psychicznymi i ich Rodzin	2011-2015
5. Program rozwoju zróżnicowanych form wspieranego zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi	Wydział Polityki Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2011-2015

V. Źródła finansowania

Realizacja zadań określonych w niniejszej Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015 będzie finansowana w ramach środków finansowych zabezpieczonych w kolejnych latach przez realizatorów w ramach:

- Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla miasta Katowice na lata 2007 – 2013 przyjętego Uchwałą nr LXV/1556/06 Rady Miasta Katowice z dnia 28 września 2006 r.
- Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przyjętego Uchwałą nr XV/264/11 Rady Miasta Katowice z dnia 26 października 2011 r.
- Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przyjętego Uchwałą nr XV/265/11 Rady Miasta Katowice z dnia 26 października 2011 r.
- Miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych przyjęta Uchwałą Rady Miasta Katowice Nr XXXIII/673/04 z dnia 22 listopada 2004 r. w sprawie ustalenia zmieniona uchwałami: nr XLIX/1025/05 Rady Miasta Katowice z dnia 7 listopada 2005 r. nr LX/1374/06 Rady Miasta Katowice z dnia 29 maja 2006 r., nr XXI/413/08 Rady Miasta Katowice z dnia 28 stycznia 2008 r. nr LV/1135/10 Rady Miasta Katowice z dnia 22 marca 2010 r.

VI. Podsumowanie

W związku z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 roku w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego został powołany Zarządzeniem nr 246/2011 Prezydenta Miasta Katowice z dnia 1 czerwca 2011 roku Zespół Koordynujący realizację Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w mieście Katowice.

Wspomniany Zespół zajął się opracowaniem Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

Zadaniem zespołu będzie również koordynacja realizacji Strategii Miasta Katowice wynikającej z Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015, ocena potrzeb ludności miasta Katowice w zakresie zdrowia psychicznego i opieki psychiatrycznej oraz dostosowanie do nich skoordynowanej działalności różnych form pomocy i oparcia społecznego oraz aktywizacji zawodowej. Zadaniem zespołu będzie również realizacja, koordynacja i monitorowanie realizowanego Programu.